

Liite 3

Helmi-vieraspetohanke ohjeistus

Helmi-elinympäristöohjelma ja Helmi-vieraspetohanke

Helmi-elinympäristöohjelma 2021–2030 vahvistaa ja turvaa Suomen luonnon monimuotoisuutta. Helmi-ohjelmassa kunnostetaan heikentyneitä elinympäristöjä, ja pyritään ehkäisemään luonnon monimuotoisuuden heikentymistä. Helmi-elinympäristöohjelmassa on monia eri kunnostusosaluueita, ja yksi niistä tähtää erityisen arvokkaiden lintuvesien kunnostamiseen. **Helmi-vieraspetohanke** on osa Helmi-elinympäristöohjelman lintuvesikunnostus osiota.

Helmi-vieraspetohankkeen ovat rahoittaneet luonnonsuojeluvaroista ympäristöministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö.

Helmi-vieraspetohankkeen tavoitteet

Helmi-vieraspetohankkeen tavoitteena on supikoirien ja minkkien tehokas poistaminen, ja kantojen alentaminen 69 erityisen arvokkaalta Suomalaisesta lintuvedeltä. Tehokkaalla vieraspetojen poistolla pyritään parantamaan vesilintujen poikastuottoa, ja täten tukemaan niiden parimäärien kasvua. Vieraspetojen poisto on yksi tärkeä hoitotoimenpide muiden Helmi-lintuvesikohteilla tehtävien kunnostustoimenpiteiden joukossa.

Vieraspetojen pyynti Helmi-vieraspetohankkeessa

Yleisesti ottaen Helmi-vieraspetohankkeessa pätevät samat reilun ja eettisen pyynnin pelisäännöt kuin muussakin metsästyksessä. Vieraspedit tulee lopettaa asianmukaisesti, ja saaliita tulee käsitellä kunnioittavasti. Vieraspetojen poisto kohdennetaan kunkin lintuveden erikseen määritellylle pyyntialueelle. Pyyntialuerajauksen avulla pyritään minimoimaan vieraspetojen aiheuttamat vahingot kunnostettavalla lintuvesikohteella.

Hankkeessa pyydettävät lajit

Helmi-vieraspetohankkeessa keskitytään supikoiran ja minkin poistamiseen. Muiden pienpetolajien osalta pyytäjät noudattavat metsästysaikoja, ja oman pyyntialueensa käytäntöjä. Helmi-vieraspetohanke keskittyy kuitenkin ensisijaisesti haitallisten vieraslajien: supikoiran ja minkin poistoon.

Pyyntiajat

Helmi-vieraspetohankkeen supikoiran ja minkin poistaminen toteutetaan lintujen pesimäaikojen ulkopuolella. Lähtökohtaisesti 1.8 – 30.4. välisenä aikana. Vaikka supikoiran ja minkillä ei ole lainmukaisia rauhoitusaikoja, hankkeessa pyritään minimoimaan ihmistoiminnan vesilinnustolle aiheuttama häiriö. Pyyntiajoissa on kuitenkin aluekohtaisia eroja riippuen poistokohteen maantieteellisestä sijainnista.

1. Elävänä pyytävät loukut

Pyyntikausi: Määritetään kohdekohtaisesti

Elävänä pyytävät loukut varustetaan lähtökohtaisesti elektronisella loukkuvahdilla. Mikäli loukkuvahtia ei ole, tulee loukut tarkistaa kerran vuorokaudessa. Loukkuihin menneet supikoirat lopetetaan tarkoitukseen sopivalla ampuma-aseella., kuten 22 LR kaliberisella revolverilla.

Pyytäjät asentavat elävänä pyytävät loukut parhaaksi katsomilleen pyyntipaikoille. Sijoittelussa pyritään kuitenkin erityisesti pyytämään supikoiria niiden leviämisreiteiltä. Loukkujen sijoittamiseen pyydetään aina maanomistajan lupa.

2. Hetitappavat minkkiraudat

Pyyntikausi: Määritetään kohdekohtaisesti

Pyytäjät asentavat hetitappavat minkkiraudat parhaaksi katsomilleen pyyntipaikoille. Rautoja tulee sijoittaa erityisesti kunnostettavan lintuveden läheisyyteen. Tulva-aikana raudat tulee sitoa kiinni kiinteään alustaan, jotta tulva ei vie niitä mukanaan. Raudat tulee tarkistaa n. kuukauden välein. Tarkistamiseen vaikuttavia tekijöitä tarkkaillaan. Rautojen kokemisväliin vaikuttavat luonnollisesti etäisyydet, syöttien kesto ja pyyntipaikan teho. Rautojen sijoittamiseen pyydetään aina maanomistajan lupa.

3. Koirilla tapahtuva pyynti

Pyyntikausi: 1.8 – 30.4 välisenä aikana.

Koirilla tapahtuvassa pyynnissä tulee ottaa huomioon koiran irtipitoaika, ja muulle luonnolle mahdollisesti aiheutuva häiriö. Helmi-vieraspetohankkeessa koiran irti laskemiseen pätevät metsästyslain säännöt. Pintapyyntikoiran irtilaskussa tulee huomioida erityisesti kohteen linnusto ja koiran harhautuminen pyynnissä muulle riistalle tai kotieläimille. Luolapyyntiin tulee kysyä aina maanomistajan asianmukainen lupa. Kaikki luolat on aina entisöitävä asianmukaisesti pyynnin jälkeen.

4. Haaskapyynti

Pyyntikausi 1.8 – 30.4

Haaska perustetaan paikalle, josta supikoiraa voidaan pyytää vahtimalla tehokkaasti. Vieraspetojen haaskapyyntissä voidaan hyödyntää elektronisia tähtäinlaitteita. Haaska ei tule perustaa, mikäli haaskapyynti ei ole aktiivista. Muuten haaska toimii petoruokintana. **Myös haaskan perustamiseen tulee kysyä maanomistajan lupa.**

Saaliin raportointi

Saalisraportointi on tärkeä osa Helmi-vieraspetohankkeen petopoistoa. Kaikki hankkeessa pyydetty pienpetosaalit kirjataan Suomen riistakeskuksen Oma riista järjestelmään. Saalistiedon avulla voidaan seurata pyyntialueiden vieraspetokantojen pitkän tähtäimen kehitystä, ja petopoiston onnistumista.

Pyyntikorvaukset ja tuntikirjanpito

Pyynnistä maksettava korvaus maksetaan työkorvauksena kerran vuodessa. Peruspyytäjän korvaus on 800 € vuodessa ja petojohtajan 1000 € vuodessa. Pyyntikorvaus maksun edellytyksenä on pyyntiajan täytyminen (60 h/vuosi.) Pyyntiaikaa on sekä itse pyynti että pyyntejä edesauttava työ. Työajasta pidetään kirjanpitoa yksinkertaisella sähköisellä- tai paperilomakkeella, joka on tämän sopimuskokonaisuuden liitteenä. Saatavana myös sähköisenä versiona.

Muiden liikkujien huomiointi

Vieraspetopyynti tulee toteuttaa siten, ettei alueen ulkoilukäytölle ja asukkaille aiheudu turhaa häiriötä. Vieraspetojen pyynnistä tulee informoida kaikkia asiallisesti kysyttäessä. Erityisesti asutuksen lähellä verijäljet on kannattaa talvella siistiä. Saaliit kannattaa laittaa lopettamisen jälkeen jätesäkkiin.

Ohjeet mediassa toimimiseen

Kaikki median yhteydenotot ohjataan **Metsähallituksen** Helmi-vieraspetohankkeesta vastaaville henkilöille.

Helmi-vieraspetohanketta koskevissa SOME päivityksissä ei saa mainita Helmi-vieraspetohanketta. Kaikki hankkeen mediaviestintä tehdään kootusti Metsähallituksen kautta. Vieraspetopyynti on edelleen arkaluontoinen asia, ja kootulla viestinnällä halutaan välttää viestinnällisiä konflikteja.

Vieraspetopyytäjän muistilista

- Huolehdi saaliskirjanpidosta (Oma riista) ja tuntikirjanpidosta (Taulukko)
- Työkorvauksen verokortti riistakeskukselle viimeistään xx.xx.
- 60 h pyyntityötä / vuosi oikeuttaa pyyntikorvaukseen

Kaikissa pyyntiin liittyvissä asioissa voit ottaa yhteyttä alueenne vieraspetokoordinaattoriin.

Pyynti intoa toivottaa Helmi-vieraspetosuunnittelija tiimi!